

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.

Ефективна економіка. 2026. № 5.

ISSN 2307-2105

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.5.245>

УДК 339.9:330.342 (477+85)

А. О. Саченко,

доктор філософії з економіки, старший викладач кафедри економічної кібернетики, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», м. Київ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1861-8064>

А. Ю. Чорноштан,

здобувачка вищої освіти, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»,

м. Київ, Україна

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-2827-4498>

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ПЕРУ НА ОСНОВІ МІЖНАРОДНИХ ІНДЕКСІВ

A. Sachenko,

*PhD in Economics, Senior Lecturer of the Department of Economic Cybernetics,
National Technical University of Ukraine*

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv, Ukraine

A. Chornoshtan,

Student, National Technical University of Ukraine

"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute", Kyiv, Ukraine

COMPARATIVE ANALYSIS OF THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE AND PERU BASED ON INTERNATIONAL INDICES

У статті здійснено комплексний порівняльний аналіз соціально-економічного розвитку України та Перу на основі агрегованих міжнародних індексів, зокрема CPI, IEF, ECI, FSI, HDI, SPI, GII та NRI. Обґрунтовано, що попри номінальну макроекономічну та демографічну співмірність ці дві держави репрезентують відмінні типи структурної вразливості. Показано, що розвиток економіки Перу стримується передусім тривалою внутрішньою інституційною кризою, високим рівнем сприйманої корупції, фрагментацією політичних еліт та сировинною орієнтацією експорту. Натомість основним дестабілізуючим чинником для України виступає зовнішній воєнний шок, що суттєво впливає на інфраструктуру, демографічну ситуацію та людський капітал, зумовлюючи руйнування активів і розрив виробничих ланцюгів. Водночас результати дослідження свідчать, що Україна демонструє відносну інституційну та цифрову стійкість, яка спирається на суспільну консолідацію, розвинений ІТ-сектор і відносно високий освітній рівень населення. Визначено характер впливу цих різноприродних викликів на інноваційну спроможність та соціальний прогрес обох країн. Сформульовано висновки щодо доцільності застосування диференційованих стратегій розвитку: поглиблення інституційних реформ для Перу та фокусу на збереженні людського капіталу й використанні цифрових переваг для повоєнного відновлення України.

The article provides a comprehensive comparative analysis of the socio-economic development of Ukraine and Peru based on aggregated international indices, namely CPI, IEF, ECI, FSI, HDI, SPI, GII and NRI. The study substantiates that, despite the comparability of their macroeconomic scales and demographic parameters, the two countries represent distinct types of structural vulnerability. It is established that the development of Peru is constrained primarily by a long-standing internal institutional crisis, a high level of perceived corruption, fragmentation of political elites and the raw-material orientation of its exports. By contrast, the principal destabilising factor for Ukraine is an external

military shock — the full-scale war — which substantially affects its demography, human capital and physical infrastructure.

The assessment reveals contrasting institutional trajectories. While Peru demonstrates a downward dynamic in its Corruption Perceptions Index amid prolonged political turbulence, Ukraine shows measurable progress in anti-corruption efforts driven by digitalisation and structural reforms. Despite the severe impact of the war, which considerably worsened Ukraine's Fragile States Index, the country also exhibits relative institutional and digital resilience anchored in broad social consolidation and a developed IT sector.

The research identifies how these distinct challenges affect the innovation capacity and the overall social progress of both countries. Ukraine retains a position of outperformance in network readiness and innovation relative to its income level, whereas Peru struggles to translate its economic openness into technological productivity owing to a persistent rural–urban divide and underinvestment in R&D. Overall, the findings suggest that the development strategies of the two nations require fundamentally different approaches. Peru should prioritise deep institutional reform and export diversification, while Ukraine's key imperatives are the physical preservation of human capital and the strategic use of its existing digital advantages for accelerated post-war recovery. The scientific value of the study lies in the integrated multi-index framework that links institutional, structural and innovation-related dimensions of development under different types of vulnerability.

Ключові слова: *соціально-економічний розвиток; макроекономічні індекси; інституційна крихкість; людський капітал; інноваційна спроможність; цифрова готовність; воєнна економіка.*

Keywords: *socio-economic development; macroeconomic indices; institutional fragility; human capital; innovation capacity; digital readiness; war economy.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних макроекономічних дослідженнях порівняльний аналіз країн, що розвиваються, дає змогу глибше зрозуміти їхні структурні та інституційні обмеження. Об'єктом дослідження є економіки України та Перу — держав із різних регіонів, але подібних за демографічними параметрами та обсягами ВВП за паритетом купівельної спроможності, що створює релевантну основу для порівняння. Попри схожість окремих макроекономічних показників, країни демонструють відмінні моделі розвитку та різні типи вразливості. Перу характеризується відкритою сировинною економікою, потенціал якої обмежується політичною нестабільністю та слабкими інститутами. Україна має технологічно складнішу структуру економіки, проте зазнає впливу зовнішнього шоку — повномасштабної війни. Таке зіставлення дає змогу окреслити ефективні драйвери розвитку в умовах внутрішньої інституційної крихкості та оцінити механізми пом'якшення зовнішніх шоків, що є важливим для формування обґрунтованих рекомендацій щодо повоєнного відновлення та макроекономічної стабілізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті компаративних досліджень соціально-економічного розвитку особливий інтерес становлять роботи, що застосовують багатовимірний індексний підхід до аналізу країн зі схожими характеристиками. Д. Папротний здійснив порівняльний аналіз соціально-економічного розвитку країн Центральної та Східної Європи, зокрема України, за сукупністю кількісних індикаторів, виявивши стійкі структурні розриви попри номінальну схожість окремих макроекономічних показників [1]. Е. Спіромітрос та М. Панагіотідіс на вибірці 83 країн, що розвиваються, підтвердили регіональну диференціацію впливу СРІ на економічне зростання [2]. Багатовимірну класифікацію країн Латинської Америки та Карибського басейну на основі економічних, соціальних, технологічних та екологічних індикаторів із застосуванням методу головних компонент і кластерного аналізу здійснили А. Мендоса-Мендоса, Д. Вісбаль-

Кадавід та Е. Де Ла Хос-Домінгес, виявивши стійкі кластерні розриви в межах регіону [3]. Л. Міні, К. Мойо та А. Фірі на вибірці з 35 африканських країн засвідчили позитивний зв'язок між показниками якості врядування та індексом економічної складності [4]. Питання неоіндустріальної трансформації як стратегічної основи структурної перебудови національної економіки обґрунтовано в [13]. Каузально-економетричні зв'язки між виробничими факторами та валовою доданою вартістю переробної промисловості України розглянуто у [14].

Водночас порівняльний аналіз країн із різних геополітичних регіонів, які мають зіставні макроекономічні масштаби, але репрезентують різні типи вразливості, залишається малодослідженим у науковій літературі, що й обумовлює актуальність цієї роботи.

Формулювання цілей статті. Метою статті є здійснення комплексного порівняльного аналізу соціально-економічного розвитку та інституційної стійкості України і Перу на основі міжнародних макроекономічних індексів для ідентифікації природи їхніх структурних вразливостей, а також оцінки потенціалу відновлення та розвитку людського капіталу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Базовим підґрунтям для порівняльного аналізу є зіставлення ключових макроекономічних та демографічних масштабів обраних держав. За даними Світового банку [5], Україна та Перу мають близькі показники чисельності населення та обсягів ВВП за паритетом купівельної спроможності, що формує релевантну базу для подальшого зіставлення (табл. 1).

Таблиця 1. Основні макроекономічні та демографічні показники Перу та України, 2024 р.

Показник	Перу	Україна
Чисельність населення, ос.	34 217 848	37 860 221
ВВП, млрд дол.	289,22	190,74
ВВП на душу населення, дол.	8 452,4	5 389,5
ВВП за ПКС, млрд дол.	609,16	656,63
ВВП за ПКС на душу населення, дол.	17 802,4	18 550,5

Джерело: складено авторами за даними [5].

Методологічну основу дослідження становить система міжнародних індексів, що дозволяє кількісно оцінити багатовимірні явища — рівень економічних свобод, якість державного управління, технологічний розвиток і стан людського капіталу — та сформувати стандартизовану базу для зіставлення. Логіка аналізу передбачає послідовний перехід від оцінки інституційного середовища до структурних характеристик економіки і далі — до показників соціального та інноваційного розвитку.

Індекс сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI) розраховується Transparency International на основі агрегування даних 13 незалежних джерел і вимірює сприйманий рівень корупції в державному секторі за шкалою від 0 (високий рівень корумпованості) до 100 (відсутність корупції) [6]. У рейтингу 2025 р. Україна посідає 104-те місце зі 182 країн, Перу — 130-те [6]. За 2013–2025 рр. траєкторії держав демонструють протилежні тенденції (рис. 1).

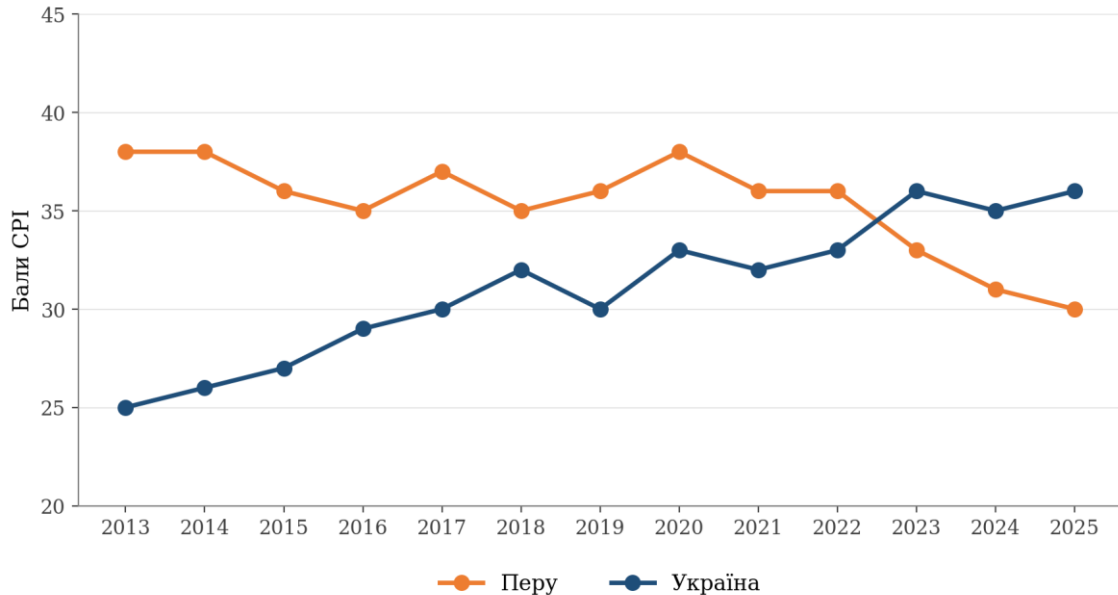

Рис. 1. Динаміка індексу сприйняття корупції для Перу та України, 2013–2025 рр.

Джерело: складено авторами за даними [6].

Перу демонструє низхідну динаміку CPI: від відносно стабільних 35–38 балів у 2013–2020 рр. до 30 балів у 2025 р. (втрата 8 пунктів). Зазначене

зниження узгоджується із загостренням інституційної кризи та масштабними корупційними розслідуваннями на найвищому рівні (зокрема, справа Odebrecht / «Лава Жато» за участю низки колишніх президентів). Подальше зниження індексу з 2022 р. пов'язане з політичною турбулентністю, частими імпічментами та послабленням незалежності судів [2; 6]. Натомість Україна показує системне зростання: з 25 балів у 2013 р. до 36 балів у 2023–2025 рр. (+11 пунктів), що значною мірою пов'язане зі структурними реформами після 2014 р. — створенням антикорупційної інфраструктури (НАБУ, САП, ВАКС, НАЗК) та цифровізацією публічних послуг (Prozorro, електронне декларування). У 2025 р. Україна зберегла функціональність цих органів попри умови воєнного стану [6].

Таким чином, попри поточну наближеність абсолютних значень CPI, країни мають протилежні вектори інституційного розвитку: Україна поступово зменшує сприйманий рівень корумпованості, тоді як Перу зазнає інституційної ерозії.

Індекс економічної свободи (Index of Economic Freedom, IEF) щорічно розраховується The Heritage Foundation на основі дванадцяти складових, об'єднаних у чотири категорії (верховенство права, розмір уряду, ефективність регулювання, відкриті ринки); шкала — від 0 до 100 [7].

Загальне значення IEF для України не обчислюється після 2022 р., попри наявність даних щодо окремих складових. У 2013–2025 рр. Перу належала до групи «помірно вільних» економік (бал знизився з 68,2 до 65,9), Україна — піднялася з категорії «репресованих» (46,3 бала у 2013 р.) до «переважно невольних» (56,2 бала у 2021 р.) (рис. 2) [7].

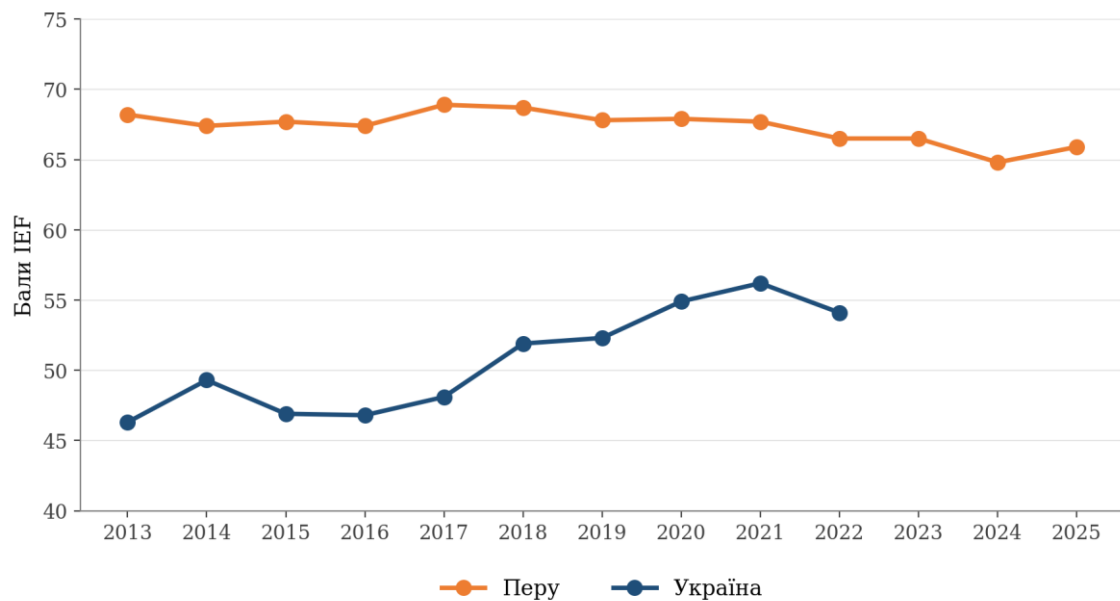

Рис. 2. Динаміка індексу економічної свободи для Перу та України, 2013–2025 рр.

Джерело: складено авторами за даними [7].

Декомпозиція індексу за категоріями виявляє контрастні структурні характеристики. За категорією «верховенство права» обидві країни мають порівняно низькі показники: у Перу захист прав власності знизився до 44,9 бала у 2025 р.; в Україні позитивна динаміка після 2014 р. обмежувалася зниженням рівня захисту прав власності до 21,5 бала у 2025 р. внаслідок руйнування активів у зоні бойових дій [7]. У категорії «розмір уряду» Перу демонструє відносно високі результати (державні видатки на рівні 81–89 балів), тоді як Україна має суттєво нижчий бал державних витрат (28–48 балів) через значні соціальні зобов'язання та оборонні видатки після 2022 р. У категорії «ефективність регулювання» Україна підвищила показник бізнес-свободи з 47 до понад 60 балів завдяки дерегуляції та цифровізації, а в категорії «відкриті ринки» інвестиційна (20–35 балів) та фінансова свобода (30 балів) залишаються на низькому рівні через валютне регулювання та обмеження руху капіталу [7].

Узагальнено, Перу є відкритою економікою з відносно невеликим державним апаратом, переваги якої обмежуються інституційною слабкістю. Україна характеризується суттєвим державним втручанням та

зарегульованим фінансовим сектором; ключовими бар'єрами для розкриття економічного потенціалу залишаються неефективність державного сектору та слабе верховенство права.

Індекс економічної складності (Economic Complexity Index, ECI), що розраховується Гарвардським університетом, оцінює обсяг «продуктивного знання», накопиченого в економіці країни, через аналіз її експортного кошика за параметрами різноманітності та унікальності [10]. У 2024 р. Україна посіла 53-тє місце серед 146 країн, Перу — 102-ге (рис. 3) [10].

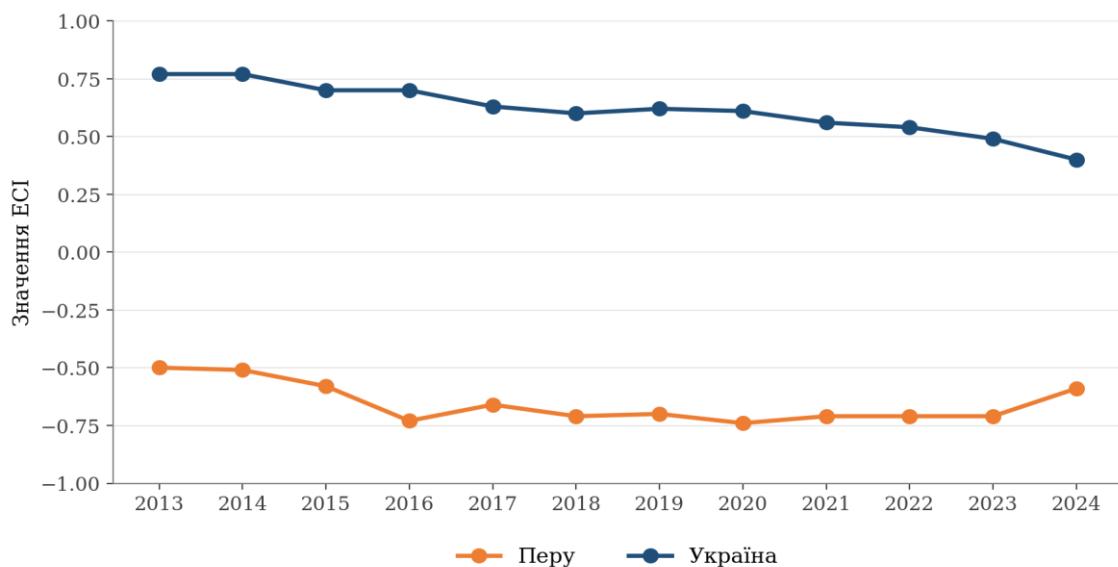

Рис. 3. Динаміка індексу технологічної складності економіки для Перу та України, 2013–2024 рр.

Джерело: складено авторами за даними [10].

Стабільно від'ємне значення ECI Перу свідчить про нижчу за середньосвітову складність економіки, орієнтованої на експорт корисних копалин (мідь, золото, цинк). Цей сировинний сектор характеризується обмеженою технологічною місткістю: країна недостатньо інтегрується у суміжні виробничі ланцюги, що ускладнює накопичення нових продуктивних знань [4; 10]. Натомість Україна утримує додатне значення ECI завдяки диверсифікованій промисловій базі, проте сам індекс демонструє стійкий спад. Військова агресія з 2014 р. та окупація територій спричинили розрив виробничих ланцюгів і втрату значної частини машинобудування та хімічної промисловості; повномасштабне вторгнення 2022 р. прискорило цей процес

через руйнування металургійної та енергетичної інфраструктури. Унаслідок цього український експортний кошик зазнав спрощення — частку товарів із високою доданою вартістю значною мірою витіснила продукція низької унікальності (агросектор, залізна руда). Проблематика структурної перебудови переробної промисловості як ключового драйвера повоєнного відновлення детально розглянута у [13; 14].

Індекс крихкості держав (Fragile States Index, FSI), що розраховується The Fund for Peace, оцінює вразливість держав до колапсу та внутрішніх конфліктів за 12 індикаторами; вищий бал означає вищу крихкість, шкала — від 0 до 120 [11]. У 2024 р. Україна посіла 22-ге місце зі 179, Перу — 76-те (рис. 4).

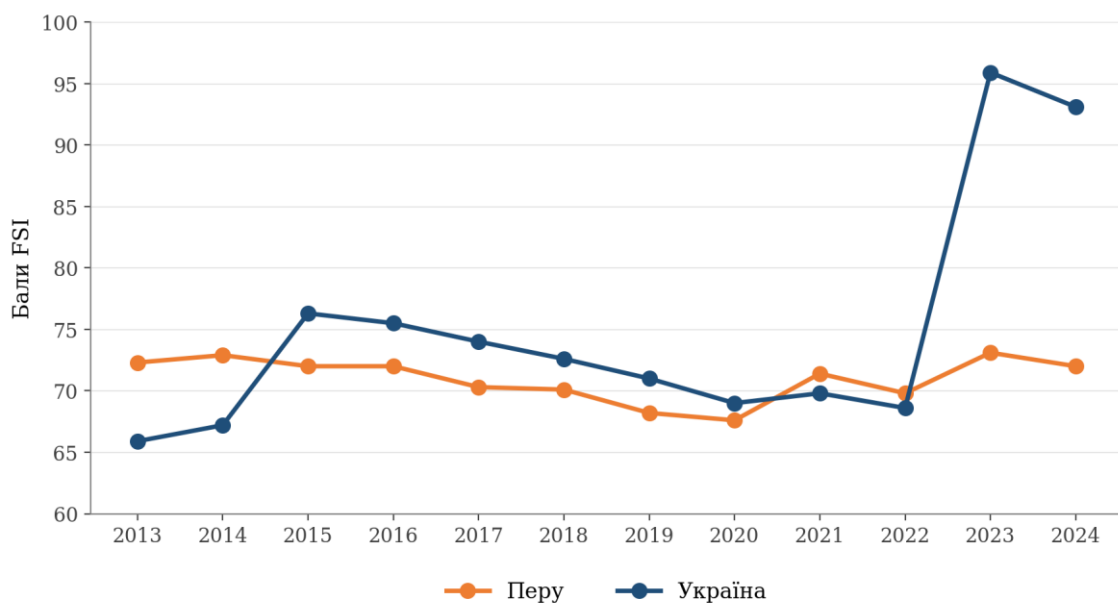

Рис. 4. Динаміка індексу крихкості держав для Перу та України, 2013–2024 рр.

Джерело: складено авторами за даними [11].

Перу утримує відносну стабільність у зоні «підвищеної уваги» (67–73 пункти), хоча з 2020 р. зафіксовано тенденцію до погіршення. Структурні складові індексу засвідчують суттєвий розкол еліт (8,4) та високе невдоволення груп (8,1) внаслідок тривалої політичної кризи [11]. Для України індекс FSI продемонстрував високу чутливість до зовнішнього

шоку: після відносної стабілізації у 2016–2021 рр. повномасштабне вторгнення 2022 р. спричинило стрибок балу до 95,9 (зона «тривоги»). У 2023 р. зафіксовано граничні оцінки (10,0) за критеріями апарату безпеки, біженців/ВПО та зовнішнього втручання, а також значний відтік людського капіталу (8,9). Інституційною точкою опори стало покращення показника легітимності держави, що значною мірою пов'язане з консолідацією суспільства в умовах екзистенційної загрози [11].

Зіставлення двох контрастних типів державної крихкості (внутрішньополітичної ерозії в Перу та зовнішньої воєнної загрози в Україні) дозволяє виявити, наскільки ефективно кожна з економік здатна захищати та розвивати свій людський капітал в умовах тривалих криз.

Індекс людського розвитку (Human Development Index, HDI) розраховується Програмою розвитку ООН на основі трьох вимірів: тривалість здорового життя, доступ до знань та гідний рівень життя; шкала — від 0 до 1 [9]. За даними HDR 2025, Перу посідає 79-те місце серед 193 країн із показником 0,794, Україна — 87-ме з показником 0,779; обидві країни належать до групи «високого людського розвитку» [12].

У 2015–2019 рр. держави демонстрували синхронне зростання HDI, проте з 2022 р. тренди істотно розійшлися (рис. 5). Показник Перу зріс до 0,794 завдяки поліпшенню ВНД на душу населення та збільшенню тривалості життя [12]. Натомість повномасштабне вторгнення зумовило зниження HDI України у 2022 р. до 0,734 через скорочення доходів, зниження тривалості життя та ускладнення доступу до освіти. У 2023 р. Україна відновила показник до 0,779 за рахунок макроекономічної стабілізації та збереження освітнього потенціалу.

Україна стабільно випереджає Перу за середньою тривалістю навчання (11,1 проти 10,2 року), тоді як Перу має кращі показники за доходом та тривалістю життя. Ключовим структурним викликом для Перу залишається нерівність доступу до освіти між містом і селом [3], а для України — демографічні та економічні наслідки збройного конфлікту [11].

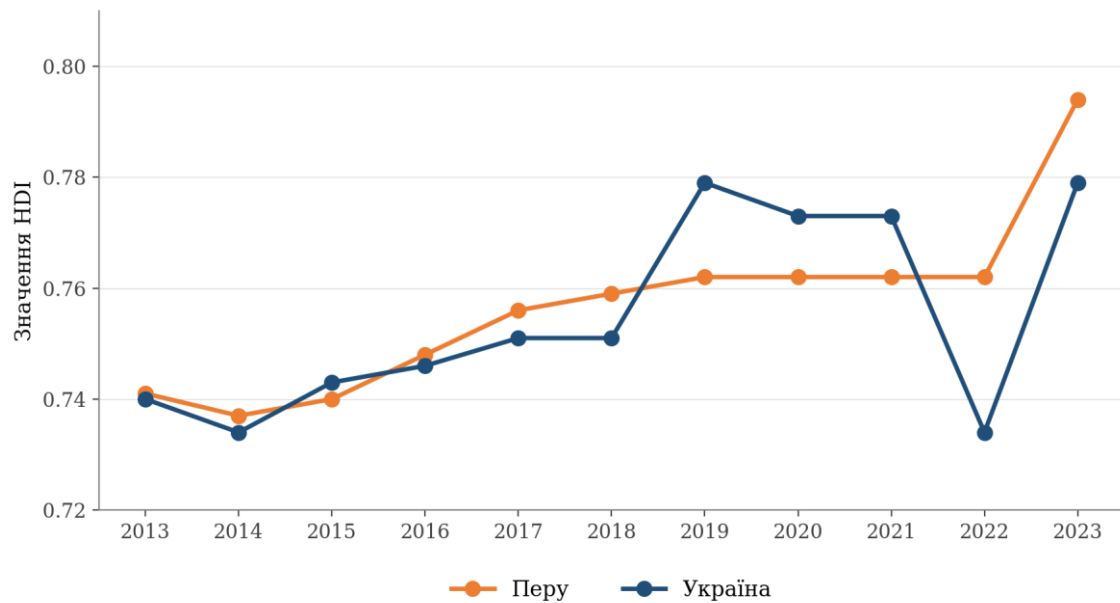

Рис. 5. Динаміка індексу людського розвитку для Перу та України, 2013–2023 рр.

Джерело: складено авторами за даними [9; 12].

Індекс соціального прогресу (AlTi Global Social Progress Index, SPI) розробляється Social Progress Imperative у партнерстві з AlTi Tiedemann Global і вимірює якість суспільного добробуту за трьома вимірами — «Базові людські потреби», «Основи добробуту» та «Можливості»; шкала — від 0 до 100; охоплює 170 країн [11].

Тривалий час Україна та Перу демонстрували відносно близький рівень соціального прогресу (62–66 балів). Обидві країни ілюструють глобальну тенденцію стагнації індексу після 2020 р. (рис. 6). Для України точкою зламу стали пандемія та повномасштабна війна 2022 р., що зумовили зниження показників через руйнування інфраструктури, ускладнений доступ до базових послуг та обмеження окремих свобод. Перу після високої смертності від COVID-19 перейшло до повільного відновлення.

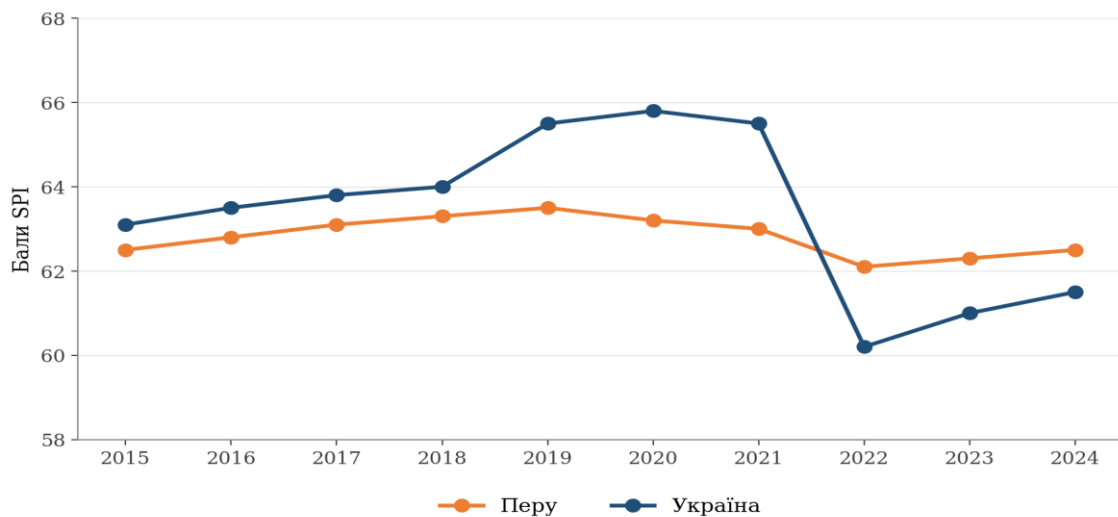

Рис. 6. Динаміка індексу соціального прогресу для Перу та України, 2015–2024 рр.

Джерело: складено авторами за даними [11].

Спільним для обох держав є слабкий компонент «Можливості», що відображає недостатню інклюзивність і рівність перед законом. Водночас, Перу традиційно відстає у забезпеченні базових потреб (зокрема, у доступі до чистої води та санітарії в сільських районах), а Україна — у вимірі особистих свобод через дію воєнного стану. Ключова відмінність полягає в природі спаду: українська криза є форс-мажорною і потенційно оборотною, тоді як стагнація Перу має переважно структурний характер [3].

Глобальний індекс інновацій (Global Innovation Index, GII) — щорічний рейтинг ВОІВ, що оцінює інноваційну спроможність близько 139 економік за двома субіндексами (вхідні умови для інновацій та інноваційні результати); шкала — від 0 до 100 [8].

Обидві країни демонструють спадаючу траєкторію протягом 2015–2025 рр., однак Україна стабільно утримує перевагу над Перу, хоча ця перевага поступово скорочується (табл. 2). Пік України (2018 р.) відображав здобутки реформ 2014–2018 рр.: поліпшення бізнес-середовища, зростання R&D-активності, розвиток ринку ІТ-послуг. Повномасштабне вторгнення 2022 р. вплинуло насамперед на складові, пов'язані з інституціями (107-ме місце у 2024 р.) та людським капіталом (54-те місце у 2024 р.), зокрема через еміграцію STEM-фахівців [8]. Водночас інноваційні результати виявилися

стійкішими: у 2025 р. Україна посідає 54-те місце за «знаннями та технологічними результатами» і 56-те — за розвитком бізнесу. За GII 2025, Україна залишається «надвиконавцем» серед країн середнього рівня доходу [8].

Таблиця 2. Динаміка глобального індексу інновацій для Перу та України, 2015–2025 рр.

Країна / рік	2015	2017	2018	2019	2021	2022	2023	2024	2025
Перу (бали)	32,8	33,0	33,0	30,6	28,5	28,1	27,8	26,7	26,5
Перу (місце)	71	70	71	69	75	65	71	75	80
Україна (бали)	36,5	37,6	38,5	37,4	35,7	33,6	31,0	29,5	29,7
Україна (місце)	45	50	43	47	49	57	57	60	66

Джерело: складено авторами за даними [8].

Для Перу тенденція до погіршення пов'язана з іншим набором чинників: тривалою інституційною нестабільністю, недостатнім інвестуванням у R&D та освіту, слабким зв'язком між університетами та бізнесом. За GII 2025, Перу посідає 80-те місце з 26,5 балами — нижче середньосвітового показника (31,49 бала) [8]. Обидві країни недоінвестують у R&D відносно рівня свого розвитку і демонструють розрив між Input і Output; однак природа цього розриву різна: Україна має показники вище очікуваного для свого рівня доходу, тоді як Перу відповідає очікуванням [8].

Індекс мережевої готовності (Network Readiness Index, NRI) — щорічний рейтинг Portulans Institute (у партнерстві з Said Business School, University of Oxford), що оцінює готовність країн до цифрової економіки за чотирма складовими — технології, люди, управління, вплив [15].

Динаміка NRI демонструє один із найвиразніших контрастів між державами. Як видно з табл. 3, Україна суттєво покращила позиції попри війну і стала «надвиконавцем» серед економік із середнім доходом. Головною перевагою є складова «Люди» (цифрова грамотність, ІТ-освіта), що спирається на математично-технічні традиції, розвинену ІТ-індустрію та активний цифровий уряд (застосунок «Дія») [15]. Найбільшим простором для

покращення залишається «Управління» (прозорість регулювання, кіберзахист).

Таблиця 3. Динаміка індексу мережевої готовності для Перу та України, 2019–2024 рр.

Країна / рік	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Перу (бали)	42,0	43,6	43,8	44,5	45,0	46,0
Перу (місце)	79	77	77	79	78	79
Україна (бали)	45,4	50,3	52,5	52,0	53,0	53,9
Україна (місце)	67	64	58	46	46	43

Джерело: складено авторами за даними [15].

Натомість Перу перебуває у стагнації: попри зростання абсолютних балів, рейтинг країни залишається практично незмінним (77–79 місця). Основними слабкими сторонами є брак навичок ІКТ в освіті, недостатнє регулювання та географічно зумовлений цифровий розрив між містом і селом, що загалом є типовою картиною для Латинської Америки [3]. Спільним викликом для обох країн є залежність від якості державного регулювання, проте Україна виступає позитивним винятком завдяки розвиненому цифровому сектору, тоді як результати Перу обмежуються значною внутрішньою нерівністю.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Проведений аналіз обґрунтовує, що попри номінальну макроекономічну подібність, Україна та Перу представляють відмінні моделі розвитку, що узгоджується з результатами компаративних досліджень для країн з подібними характеристиками [1; 3]. Потенціал Перу обмежується тривалою інституційною ерозією, фрагментацією еліт та сировинною орієнтацією економіки (від'ємний ЕСІ), що відповідає виявленому в [4] позитивному зв'язку між якістю врядування та економічною складністю. Натомість Україна, вразливість якої є наслідком зовнішнього воєнного шоку, демонструє відносну інституційну та цифрову стійкість завдяки суспільній консолідації, розвиненому ІТ-сектору та високому освітньому потенціалу [6; 8; 15].

Використання багатовимірних індексів дало змогу виявити механізми адаптації, що залишаються непомітними при аналізі лише показників ВВП. Обґрунтовано, що за таких умов стратегії розвитку обох держав потребують різних підходів, орієнтованих на нівелювання специфічних вразливостей. Для Перу пріоритетом є інституційна реформа, подолання внутрішнього розколу та диверсифікація експорту [2; 3; 4]. Для України критично важливими є фізичне збереження людського капіталу та конвертація наявної інноваційно-цифрової переваги у прискорене повоєнне відновлення [8; 11; 12]. Окремим стратегічним напрямом виступає неоіндустріальна трансформація переробної промисловості, обґрунтована в попередніх дослідженнях авторів [13; 14].

Перспективи подальших розвідок у цьому напрямі пов'язані з моніторингом динаміки зазначених індексів у повоєнний період для оцінки ефективності механізмів відновлення України. Окрему наукову цікавість становить детальніший аналіз субіндексів інноваційної спроможності та цифрової готовності як драйверів подолання інституційних пасток у країнах, що розвиваються.

Література

1. Paprotny D. Measuring Central and Eastern Europe's Socio-Economic Development Using Time Lags. *Social Indicators Research*. 2016. Vol. 127. P. 939–957. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11205-015-0991-9>
2. Spyromitros E., Panagiotidis M. The impact of corruption on economic growth in developing countries and a comparative analysis of corruption measurement indicators. *Cogent Economics & Finance*. 2022. Vol. 10, No 1. DOI: <https://doi.org/10.1080/23322039.2022.2129368>
3. Mendoza-Mendoza A., Visbal-Cadavid D., De La Hoz-Domínguez E. Classification of Latin American and Caribbean Countries Based on Multidimensional Development Indicators: A Multivariate Empirical Analysis.

Economies. 2025. Vol. 13, No 6. Art. 178. P. 1–21. DOI: <https://doi.org/10.3390/economies13060178>

4. Mini L., Moyo C., Phiri A. Governance, institutional quality and economic complexity in selected African countries. International Journal of Economic Policy Studies. 2025. Vol. 19, No 1. P. 159–181. DOI: <https://doi.org/10.1007/s42495-024-00145-z>

5. World Bank Open Data : вебсайт. URL: <https://data.worldbank.org/> (дата звернення: 02.05.2026).

6. Corruption Perceptions Index 2025. Transparency International : вебсайт. URL: <https://www.transparency.org/en/cpi/2025> (дата звернення: 25.04.2026).

7. Index of Economic Freedom. The Heritage Foundation : вебсайт. URL: <https://www.heritage.org/index/> (дата звернення: 25.04.2026).

8. Global Innovation Index. World Intellectual Property Organization : вебсайт. URL: <https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index> (дата звернення: 02.05.2026).

9. Human Development Index (HDI) Data Center. United Nations Development Programme : вебсайт. URL: <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index> (дата звернення: 02.05.2026).

10. The Atlas of Economic Complexity Rankings. The Growth Lab at Harvard University : вебсайт. URL: <https://atlas.hks.harvard.edu/rankings> (дата звернення: 25.04.2026).

11. Fragile States Index. The Fund for Peace : вебсайт. URL: <https://fragilestatesindex.org/> (дата звернення: 25.04.2026).

12. Human Development Report 2025. United Nations Development Programme : вебсайт. URL: <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2025> (дата звернення: 02.05.2026).

13. Саченко А. Еволюція економічного зростання від етапу індустріалізації до неоіндустріалізації. Економіка та суспільство. 2024. Вип. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-157>

14. Ilyash O., Chernousova Zh., Fartushnyi I., Sachenko A. Causal-econometric modeling of the relationships between gross value added and production factors in the development of Ukraine's manufacturing. *Economic Analysis*. 2025. Vol. 35, No 1. P. 38–48. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.038>
15. Network Readiness Index. Portulans Institute : вебсайт. URL: <https://networkreadinessindex.org/> (дата звернення: 02.05.2026).

References

1. Paprotny, D. (2016), "Measuring Central and Eastern Europe's Socio-Economic Development Using Time Lags", *Social Indicators Research*, vol. 127, pp. 939–957. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11205-015-0991-9>
2. Spyromitros, E. and Panagiotidis, M. (2022), "The impact of corruption on economic growth in developing countries and a comparative analysis of corruption measurement indicators", *Cogent Economics & Finance*, vol. 10, no. 1. DOI: <https://doi.org/10.1080/23322039.2022.2129368>
3. Mendoza-Mendoza, A., Visbal-Cadavid, D. and De La Hoz-Domínguez, E. (2025), "Classification of Latin American and Caribbean Countries Based on Multidimensional Development Indicators: A Multivariate Empirical Analysis", *Economies*, vol. 13, no. 6, art. 178, pp. 1–21. DOI: <https://doi.org/10.3390/economies13060178>
4. Mini, L., Moyo, C. and Phiri, A. (2025), "Governance, institutional quality and economic complexity in selected African countries", *International Journal of Economic Policy Studies*, vol. 19, no. 1, pp. 159–181. DOI: <https://doi.org/10.1007/s42495-024-00145-z>
5. World Bank (2026), "World Bank Open Data", available at: <https://data.worldbank.org/> (Accessed 2 May 2026).
6. Transparency International (2026), "Corruption Perceptions Index 2025", available at: <https://www.transparency.org/en/cpi/2025> (Accessed 25 April 2026).

7. The Heritage Foundation (2026), "Index of Economic Freedom", available at: <https://www.heritage.org/index/> (Accessed 25 April 2026).
8. World Intellectual Property Organization (2026), "Global Innovation Index", available at: <https://www.wipo.int/en/web/global-innovation-index> (Accessed 2 May 2026).
9. United Nations Development Programme (2026), "Human Development Index (HDI) Data Center", available at: <https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index> (Accessed 2 May 2026).
10. The Growth Lab at Harvard University (2026), "The Atlas of Economic Complexity Rankings", available at: <https://atlas.hks.harvard.edu/rankings> (Accessed 25 April 2026).
11. The Fund for Peace (2026), "Fragile States Index", available at: <https://fragilestatesindex.org/> (Accessed 25 April 2026).
12. United Nations Development Programme (2025), "Human Development Report 2025", available at: <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2025> (Accessed 2 May 2026).
13. Sachenko, A. (2024), "Economic growth evolution from the stage of industrialization to neo-industrialization"; *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-157>
14. Ilyash, O., Chernousova, Zh., Fartushnyi, I. and Sachenko, A. (2025), "Causal-econometric modeling of the relationships between gross value added and production factors in the development of Ukraine's manufacturing", *Economic Analysis*, vol. 35, no. 1, pp. 38–48. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2025.01.038>
15. Portulans Institute (2026), "Network Readiness Index", available at: <https://networkreadinessindex.org/> (Accessed 2 May 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 15.05.26

Прорецензовано / Revised: 22.05.26

Дата публікації / Published: 26.05.26